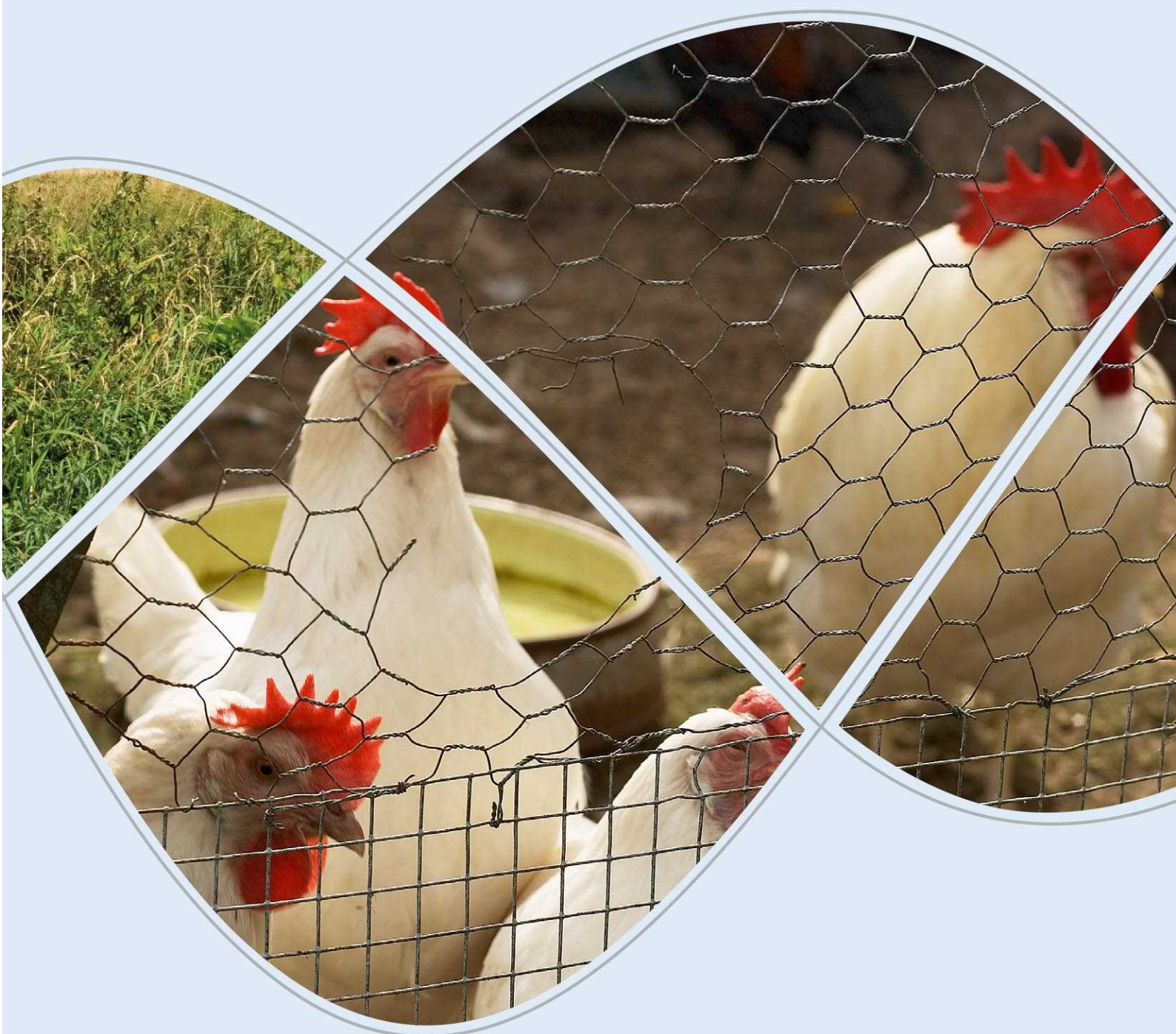

Miljøgodkendelse

Østermarksvej 4, 6760 Ribe

28. februar 2024

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

Oplysninger om husdyrbruget og ansøgningen

Husdyrbruget		Konsulent	
Husdyrbrugets CVR-nummer		Konsulent Cvr	21111511
Husdyrbrugets navn	H N K opdræt	Konsulent virksomhedsnavn	Spiras
Beliggenhedsadresse	Østermarksvej 4	Konsulent navn	Inger Knude
Postnummer	6760	Konsulent adresse	Niels Bohrs Vej 2
By	Ribe	Konsulent postnummer	6040
Ansøger		Konsulent by	Egtved
Ansøger navn	Niels Erik Kjær	Konsulent telefon	40238831
Ansøger adresse	Østermarksvej 4	Konsulent email	ika@spiras.dk
Ansøger postnummer	6760	Ejendom	
Ansøger by	Ribe	Ejendomsnummer	5610316229

Sag nr.: 23/25418

Sagsansvarlig: Thomas Løkkebø

Skema nr.: 242.055, version 2

Indsendt dato: 02-11-2023

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
KOMMUNENS AFGØRELSE	4
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	9
MEDDELELSESPLIGT.....	9
ØVRIGE FORHOLD	9
OFFENTLIGGØRELSE	10
KLAGEVEJLEDNING.....	10
KOMMUNENS VURDERING OG BEGRUNDELSE FOR VILKÅR	11
INDLEDNING	11
GENERELLE FORHOLD	11
Godkendelsens omfang	11
Tidligere godkendelser	11
Samdrift med andre husdyrbrug.....	12
HUSDYRBRUGETS INDRETNING OG DRIFT	12
Driftsbygninger	12
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal.....	14
Foder	14
Husdyrgødning	14
Spildevand/restvand.....	15
HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	15
Faste afstandskrav og planmæssige forhold	15
Landskab og kulturmiljø	16
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNING AF OMGIVELSERNE	18
Ammoniåkpåvirkning af naturområder og beskyttede arter	18
Lugt	21
Transporter	22
Støj.....	23
Støv, fluer og skadedyr	24
Lys.....	24
Driftsforstyrrelser og uheld	25
RESSOURCER, AFFALD OG DØDE DYR.....	25
Ressourcer	25
Affald	25
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	26
OPHØR.....	30
ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	31
SAMLET VURDERING.....	31
OFFENTLIGGØRELSE OG HØRING	32
BILAG 1: LANDSKABSANALYSE	33
Landskab og erhvervsmæssig nødvendighed	33
BILAG 2: MILJØKONSEKVENSRAPPORT	41

Indledning

Hvad drejer sagen sig om?

Esbjerg Kommune har modtaget en ansøgning om en §16a miljøgodkendelse. Husdyrbruget på Østermarksvej 4, 6760 Ribe søger om at opføre ny stald til konsu-mægproduktion med gødningshus og tilhørende fodersiloer.

Offentliggørelse

Forslaget til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i 30 dage. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Læsevejledning

Miljø skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder landskab og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Miljøgodkendelsen er opdelt i 3 dele:

- Del 1: Kommunens afgørelse
Fastlægger de vilkår, der skal gælde for husdyrbruget. Vilkårene sikrer, at drif-ten af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.
- Del 2: Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår
Indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og en begrundelse for de stil-lede vilkår.
- Del 3: Miljøkonsekvensrapport
Indeholder en miljøkonsekvensrapport, som er udarbejdet af ansøgers rådgiver. Rapporten beskriver mere detaljeret driften af husdyrbruget. Rapporten indehol-der også en beskrivelse og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som driften af husdyrbruget giver anledning til.

Landskabsvurdering er vedlagt som bilag 1.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 2.

Kommunens afgørelse

Esbjerg Kommune meddeler miljøgodkendelse til fjerkræbruget på Østermarksvej 4.

Godkendelsen omfatter:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 8.300 m² til 16.300 m².
- Etablering af en hønsestald med integreret gødningshus syd for eksisterende stalde.
- Etablering af tre kornsiloer i galvaniseret stål. Siloerne vil få en maks. højde på 14 m og 12,6 m i diameter.

Godkendelsen meddeles efter § 16a, stk. 2 i husdyrbrugloven¹.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i af-snittet "Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår".

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og den medsendte miljøkonsekvensrapport. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Stald navn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Hus 1	Flexgruppe: Høner, konsumæg; Fler-etagesystem	4400
Nyt hus	Flexgruppe: Høner, konsumæg; Fler-etagesystem	8000
Hus 2	Flexgruppe: Høner, konsumæg; Fler-etagesystem	3900

2. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvise dokumentation for produktionsarealet størrelse. Denne dokumentation kan bestå af tegninger over staldenes indretning med angivelse af mål for de enkelte områder med dyr.
3. Der skal senest en måned efter ibrugtagning af nyt produktionsareal indsendes målfaste tegninger af produktionsarealet. Med ibrugtagning menes at der er indsat dyr på produktionsarealet.
4. Dokumentation for afgræsning skal ske ved logbog over hvornår dyrene flyttes ud og ind. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i minimum 5 år og vises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Indretning og drift

5. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
6. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning

7. Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.

Gødningslager	Gødningstype	Tilladt areal
Gødningshus 1 (eksisterende)	Fjerkræ	414 m ²
Gødningshus 2 (eksisterende)	Fjerkræ	414 m ²
Nyt Gødningshus 3 (gødning opbevares i containere)	Fjerkræ	32 m ²

Spildevand

8. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den nye stald skal indsendes til Esbjerg Kommune. Med afløb menes både afløb for flydende husdyrgødning og vand. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.

Landskabelige værdier

9. Det nye hønsehus må maksimalt være 9 meter til kip og skal opføres i antracitgrå plade og grå eternit tagplade.
10. Eksisterende beplantning (blå streger jf. kort 2 i bilag 1) skal bevares og vedligeholdes og om nødvendigt genplantes.
11. Amerikanersiloerne skal opføres i umalet galvaniseret stål og højden må ikke overstige 14 m.

Ammoniakfordampning

12. I alle stalde med fleretagesystem med gødningsbånd skal der ske udmugning mindst 3 gange i uge (tømning af gødningsbånd).
13. Der skal føres logbog over tømning af gødningsbånd. Driftsstop skal skrives i logbog med angivelse af årsag og varighed.
14. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Lugt

15. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
16. Der skal opretholdes en god staldhygiejne.

Støj

17. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt- målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Reference-tiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

18. Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygnings-parcel, det vil sige også støj fra andet en faste tekniske installationer.
19. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
20. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støj-måling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".

Støv

21. Driften af husdyrbruget må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

22. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
23. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

24. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.

Uheld

25. Der skal forefindes en beredskabsplan, som kan fremvises på forlangende. Beredskabsplan skal fastlægge, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.

- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Energi- og vandforbrug

26. Der skal foretages en årlig registrering af vand- og energiforbrug tilknyttet husdyrproduktionen. Registreringen gemmes i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
27. Ventilationsanlægget skal kontrolleres mindst 1 gang pr. år af autoriseret firma. Anlægget serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse af optimal drift. Dokumentation for udført service, skal kunne forevises ved miljøtilsyn.

Råvarer og hjælpestoffer

28. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
29. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
30. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.
31. Hvis der på husdyrbruget anvendes eller frigives farlige stoffer², skal dette begrænses mest muligt for at undgå risiko for forurening af jord og grundvand.

Affald

32. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
33. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ophør

34. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

² Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger

Udnyttelse og bortfald

En godkendelse efter §16a bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Med udnyttet menes her, at byggeriet faktisk er afsluttet.

Hvis en godkendelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering jf. § 44 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage første revurdering i 2032.

Meddelelesespligt

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 28. februar 2024 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (<https://dma.mst.dk>) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunes hjemmeside (<https://www.esbjerg.dk/politik-og-demokrati/hoeringsportal>)).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 27. marts 2024.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af godkendelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøgodkendelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår

Indledning

Husdyrbruget på Østermarksvej 4 har søgt en miljøgodkendelse efter husdyrlovens §16a.

Ansøgningen er indsendt via det it-baserede ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk. Som en del af ansøgningen har ansøger udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, der beskriver og vurderer husdyrbrugets påvirkninger af miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder natur og landskab.

Miljøkonsekvensrapporter er vedlagt som bilag 2.

Denne del af godkendelsen indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten og en begrundelse for de stillede vilkår.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning³.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været dialog med ansøger. I de tilfælde hvor Esbjerg Kommune supplerer ansøgers miljøvurdering eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering, vil dette fremgå af nedenstående afsnit.

Generelle forhold

Godkendelsens omfang

Husdyrbruget søger om

- En udvidelse af produktionsarealet fra 8.300 m² til 16.300 m².
- Etablering af en hønsestald med integreret gødningshus syd for eksisterende stalde.
- Etablering af tre kornsiloer i galvaniseret stål. Siloerne vil få en maks. højde på 14 m og 12,6 m i diameter.

Der findes et halmfyr på ejendommen.

For at Esbjerg Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget, er der stillet vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Esbjerg Kommune.

Tidligere godkendelser

I ansøgningen om udvidelse på Østermarksvej 4 er såvel nudrift og 8 årsdriften angivet i overensstemmelse med miljøgodkendelsen fra 12. januar 2016.

³ Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 443 af 26. april 2023 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Samdrift med andre husdyrbrug

Af husdyrbrugloven fremgår det, at hvis et husdyrbrug er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, så skal husdyrbrugenes godkendes samlet.

I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet, at udover Østermarksvej 4 ejer og driver Niels Erik Kjær også Østermarksvej 5, Østermarksvej 15 og Østerlundvej 30.

Afstanden mellem anlæggene fremgår herunder (regnet fra Østermarksvej 4):

- Østermarksvej 5 afstanden er 320 meter.
- Østermarksvej 15 afstanden er 1100 meter.
- Østerlundvej 30 afstanden er 2400 meter.

For Østermarksvej 15 og Østerlundvej 30 gælder at de på baggrund af afstand ikke er forureningsmæssigt forbundne. Det kan ikke afvises at der kan være forureningsmæssig forbindelse mellem Østermarksvej 4 og Østermarksvej 5.

For alle ejendommene gælder at de ikke er teknisk eller driftsmæssigt forbundne. I vurderingen er der lagt vægt på at Østermarksvej 4 råder over alle de delkomponenter der er nødvendige for selvstændig drift, herunder foder- og gødningsfaciliteter og ægpakkeri. Østermarksvej 4 kan således drives helt selvstændigt.

Desuden er det sådan, at man i fjerkræbranchen tilstræber at de enkelte produktionssteder drives så selvstændigt som muligt, for at undgå spredning af smitte mellem produktionssteder.

Esbjerg Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugene ikke er teknisk, forureningsmæssigt og driftsmæssigt forbundne. Esbjerg Kommune meddeler således en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Østermarksvej 4.

Husdyrbrugets indretning og drift

Driftsbygninger

Driftsbygningernes placering fremgår af nedenstående kort.

Kort 1: Situationsplan. Betegnelsen 'hus' forstås som hønseshus.

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for indretning og drift af de enkelte stalde. Der er angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år.

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Miljøgodkendelse/tilladelse efter §12 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug til at udvide hønseproduktion. Afgørelsen er meddelt d. 12. januar 2016.

Esbjerg Kommune har gennemgået oplysningerne i ansøgningen og vurderer, at det angivne produktionsareal i nudrift og 8 års drift er korrekt. Produktionsarealet i nudrift og 8-års drift er angivet som nettoareal.

I den konkrete sag er ansøgningen indgivet den 2. november 2023, dvs. umiddelbart inden der er gået 8 år siden sidste godkendelse, som sket den 12. januar 2016. Da godkendelsen meddeles efter den 12. januar 2024, er nudrift og 8 årsdrift ens.

Ansøgt drift:

Produktionsarealet i ansøgt drift er angivet som nettoareal.

Størrelsen af produktionsarealet, dyretyper og staldsystem danner grundlag for de beregninger, der foretages i ansøgningskemaet. Der stilles derfor vilkår, der fastholder disse forudsætninger så det sikres, at miljøpåvirkningen fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

I alle stalde er der valgt en fleksgruppe under dyretype. Det betyder, at der på produktionsarealet i stalden frit kan skiftes mellem æglæggende høns, herunder skrabbe, friland og økologiske høns. Staldsystemet må dog ikke ændres uden fornyet vurdering.

Foder

Opbevaring af foder er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Der stilles vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten er der angivet oplysninger om gødningslagre og gødningstyper.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøgodkendelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne. Der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. Esbjerg Kommune har derfor i forbindelse med miljøtilsyn mulighed for at følge op på, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Spildevand/restvand

Ansøger har redegjort for afløbsforhold i miljøkonsekvensrapporten.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Da der sker nybyggeri, stilles der vilkår om, at der skal indsendes en afløbsplan, der beskriver afløbsforholdene fra dette, når byggeriet er etableret.

Det er i ansøgningen anført at tagvand ikke afledes fra det nye hønsehus. Hvis der på et senere tidspunkt ønskes afledning af tagvand, skal der søges om tilladelse hertil.

Husdyrbrugets beliggenhed

Faste afstandskrav og planmæssige forhold

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 2.

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

Esbjerg Kommune har gennemgået ansøgers oplysninger og er enig med ansøger i, at de gældende afstandskrav er overholdt.

Kort 2. Husdyrbrugets beliggenhed (rød plet)

For IE-brug er der krav om at der skal ske en særlig vurdering i forhold til husdyrbrugets fremtidige udvikling og begrænsning af transport.

Det vurderes, at der med den valgte orientering af anlæg omkring interne køreveje, vil transport uden for matriklen blive begrænset mest muligt.

Desuden tilgodeses fremtidig udvikling derved at anlægsdelene placeret som et logisk hele og under anvendelse af mindst mulig plads.

Landskab og kulturmiljø

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af landskabet.

Esbjerg Kommune har valgt at uddybe ansøgers vurdering. I forbindelse med vurderingen skal der foretages en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Placering og erhvervsmæssig nødvendighed:

Vurderingen af ansøgninger om opførelse af erhvervsmæssigt nødvendige bygninger skal ske med skyldigt hensyn til, hvad der er økonomisk og funktionelt muligt og forsvarligt.

Der vurderes at være et reelt behov for at etablere nye bygninger, da der på ejendommen ikke er eksisterende bygninger, der med fordel kan renoveres og indrettes til formålet.

Produktionsarealet på Østermarksvej 4 udvides ved det ansøgte projekt fra 8.300 m² til 16.300 m² i fjerkræ. Strukturudviklingen i landbruget går mod større husdyrbrug, men et husdyrbrug af denne størrelse i fjerkræ vurderes ikke at være usædvanlig stort efter danske forhold.

De nye driftsbygninger opføres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse, så ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør én helhed.

Efter udvidelsen udgør det samlede bygningsareal på ejendommen ca. 1,5 ha. Medtages arealet mellem og omkring bygningerne udgør det samlede areal i stedet ca. 3,3 ha.

Ansøger ejer udover Østermarksvej 4 også Østermarksvej 5, Østermarksvej 15 og Østerlundvej 30, hvor der ligeledes er produktion af fjerkræ. Der opføres ikke driftsbygninger i forbindelse med udvidelsen, der kan betegnes som fællesanlæg for ejendommene.

Esbjerg Kommune finder, at der ikke er noget usædvanligt ved de nye bygninger, der arkitektonisk opføres som andre stalde og foder- og gødningsopbevaringsanlæg.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendom.

Landskabelige hensyn og vurdering:

I forbindelse med byggeriet af nye anlæg er der foretaget en landskabsanalyse. Denne er vedlagt i sin helhed i bilag 1. De vigtigste uddrag af landskabsanalysen er gengivet herunder.

Det vurderes at det ansøgte vil have en vis lokal påvirkning og også i beskeden grad en påvirkning af det overordnede landskab.

Landskabet omkring anlægget er dog forholdsvis robust og det ansøgte vurderes derfor ikke at tilsidesætte hensynet til landskabet.

Da der som nævnt sker nogen, overvejende lokal, landskabelige påvirkning, bør der stilles krav om bevarelse af nuværende afskærmende beplantning. Det vurderes, at den eksisterende slørende beplantning kan mindske påvirkningen i tilstrækkelig grad.

Vilkår til ansøgte

Stalde:

- Det nye hønsehus må maksimalt være 9 meter til kip og skal opføres i antracitgrå plade og grå eternit tagplade.

Beplantning ved nybyggeri:

- Eksisterende beplantning (blå streger jf. kort 2 i bilag 1) skal bevares og vedligeholdes og om nødvendigt genplantes.

Siloer:

- Amerikanersiloerne skal opføres i umalet galvaniseret stål og højden må ikke overstige 14 m.

Husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne

Ammoniakpåvirkning af naturområder og beskyttede arter

Der sker en ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lagre af husdyrgødning, som kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt et beskyttelsesniveau for hvor meget ammoniak der må udledes til naturområder (kategori 1-3 natur). Ifølge klagenævnets praksis er dette beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til at sikre beskyttelsen af omkringliggende naturområder⁴.

Der skal også foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturområder eller yngle og rasteområder for bilag IV-arter⁵.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af naturområder. Esbjerg Kommune har valgt at supplere ansøgers vurdering. Esbjerg Kommune har desuden gennemgået beregningerne i it-ansøgningen og har korrigeret beregningerne, hvor der ikke er enighed om valg af beregningspunkter, kumulation eller angivelse af ruheder. Beregninger er foretaget i scenarieskema 243.229.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 7.205,4 kg NH₃/år til 12.005,4 kg NH₃/år.

Naturområder omkring husdyrbruget

Der ligger flere beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 2.000 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Repræsentative naturområder og øvrige beskyttelsesinteresser ses på nedenstående kort. De enkelte naturområder er nummereret med et tal.

⁴ For eksempel MNK-132-00091 og MKN-132-00109

⁵ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Kort 3: Anlægget med nummererede naturpunkter. Cirklen viser den afstand der er beregnet til.

I tabel 1 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af relevante data.

Kategori natur						
Naturpunkt		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Natur-kategori	Kumulation (Antal andre husdyrbrug der bidrager)	Beskyttelsesniveau
1	Potentielt ammoniakfølsom skov	1,0	3,3	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
2	Sø	0,5	1,2	Ej kategori	Ej relevant	-
3	Sø	0,3	0,8	Ej kategori	Ej relevant	-
4	Sø	0,1	0,2	Ej kategori	Ej relevant	-
5	Sø	0,4	0,9	Ej kategori	Ej relevant	-
6	Sø	0,3	1,0	Ej kategori	Ej relevant	-
7	Mose	0,2	0,4	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
8	Eng	0,1	0,1	Ej kategori	Ej relevant	-
9	Hede	0,2	0,7	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.

10	Eng	0,1	0,2	Ej kategori	Ej relevant	-
11	Eng	0,1	0,2	Ej kategori	Ej relevant	-
12	Potentielt ammoniakfølsom skov	0,2	0,4	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
Bilag IV arter						
Naturpunkt / art	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note			
2 / 3 / 4 - Løgfrø	0,5	1,2	Der er kendskab til løgfrø i lokalområdet. Der er konkret kendskab til løgfrø i de nævnte lokaliteter.			
Internationale naturbeskyttelsesområder						
Navn/nr på int. naturområde	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note			
Habitatområde nr. 262 - Stensbæk Plantage og Heder	0,0	0,1	-			

Tabel 1. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning. Ammoniakbelastningen er beregnet i scenariskema nr. 243.229.

Beskyttelsesniveau for kategori 1-3 natur

Som det fremgår af tabellen herover, er beskyttelsesniveauet for kategori 1-3 natur overholdt.

Det fremgår også af tabellen, at der er skovparceller omkring anlægget som potentielt er ammoniakfølsomme. Lokalitet 1 er en skov med lang historisk kontinuitet og lokalitet 12 er skov der kan være groet frem af sig selv på hede arealer.

Da merbelastningen ligger på 1 kg N/ha/år eller derunder, skal kommunen ikke foretage sig yderligere og beskyttelsesniveauet er overholdt.

Naturområder der ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-3

Husdyrbruglovens kategori 1-3 omfatter langt de fleste beskyttede naturområder. Dog er moser, som ligger i Natura 2000, samt enge, søer og strandenge ikke omfattet. Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er nogen af de nævnte lokaliteter, der modtager belastninger i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ifølge klagenævnspraksis skal påvirkningen af bilag IV-arter vurderes ud fra anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Ud fra det konkrete og generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der i lokalområdet kan forekomme følgende bilag IV-arter: grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel og af flagermus følgende arter vand-, frynse-, trolde-, dværg-, pipistrel-, brun-, syd-, skimmel- og langøret flagermus.

Konkret er der kendskab til løgfrøer i flere søer og vandhuller omkring anlægget. Af kortet herover fremgår flere af disse kendte ynglesteder. Anlæggets belastning af

de kendte ynglesteder og også andre søer og vandhuller der kunne rumme arten, er i alle tilfælde væsentligt under 1 kg N/ha/år i merbelastning. Det vurderes derfor belastningen er så lille, at der med sikkerhed ikke vil ske tilstandsændring af lokaliteterne.

På baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁶, vurderes det, at yngle- eller rastesteder for bilag IV arterne omkring anlægget ikke påvirkes i en grad, der kan forventes at tilsidesætte beskyttelsen af disse, da anlægget ikke direkte eller indirekte via kvælstofdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt. I vurdering er der med hensyn til flagermus, lagt særligt vægt på at det ansøgte ikke omfatter at gamle træer fældes, eller at eksisterende bygninger rives ned.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Jævnfør habitatdirektivet er der pligt til at vurdere påvirkningen af internationale naturbeskyttelsesområder. Afgørelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

I den konkrete sag er beskyttelsesniveauet overholdt og der er ikke særlige forhold, som skulle betinge en afvigelse herfra.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at afgørelsen ikke vil tilsidesætte beskyttelsen af omgivende lokale, regionale eller internationale naturområder eller beskyttede arter og at der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofemissionen fra anlægget.

Lugt

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveau for lugt

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. For eksempel vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder.

⁶ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁶ – til brug i administration og planlægning

Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og til byzone. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. Hvis der i ansøgningen er flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt, beregner ansøgningssystemet en vægtes gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår lugtberegningerne og det er vurderet, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået lugtberegningerne.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er udpeget som Skrøbvej 2, 6760 Ribe. Nærmeste samlede bebyggelse er Agertoften 16, 6760 Ribe (Spandet), mens nærmeste byzone er Arnum. Esbjerg Kommuner vurderer, at udpegningerne er korrekte. Der vurderes også at være angivet korrekte oplysninger om andre husdyrbrug (kumulation).

Esbjerg Kommune er derfor enig med ansøger i, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, og at husdyrbruget derfor ikke forventes at give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Samtidig stilles der vilkår om, at der skal opretholdes en god staldhygiejne, da dette er en forudsætning for de beregnede geneafstande.

Lugt fra håndtering af gødning

Der kan opstå lugtgener når der håndteres fast husdyrgødning.

I miljøkonsekvensrapporten er gødningshåndteringen beskrevet.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til tidsrum for pumpning og omrøring af gylle, da der ikke er naboer i umiddelbar nærhed af bedriften.

Gener fra halmfyr

Der findes et halmfyr på ejendommen. Det vurderes at der ikke vil være væsentlige gener for omboende fra halmfyret grundet den forholdsvis stor afstand til omboende.

Transporter

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår til hvilke af ejendommens adgangsveje, der skal anvendes ved transport til og fra bedriften og at til- og frakørsel skal ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet antal transporter i nudrift og ansøgt drift. Der er også en beskrivelse af til- og frakørselsforhold.

Samlet set stiger antallet af til- og frakørsler fra ca. 287 til ca. 406 dvs. en stigning på 119 transporter (41 %). Stigningen skyldes primært en større husdyrgødningsproduktion og et større foderbehov.

Der er ingen naboer i umiddelbar nærhed af bedriften der kan blive generet af støj fra til- og frakørsler til ejendommen.

Transporter foregår normalt inden for normal arbejdstid på hverdage. Støj i forbindelse med til- og frakørsel samt støj fra interne transporter (trafik på egen grund) reguleres af de fastsatte vilkår til støj – læs mere i afsnittet om støj.

Rystelser

På et husdyrbrug er det primært transporter der kan give anledning til rystelser. I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet rystelser.

De interne transportveje på ejendommen vurderes ikke at give anledning til gener i form af rystelser på naboejendommene.

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give væsentlige gener for omgivelserne.

Støj

De væsentligste støjklender på et husdyrbrug er køleanlæg, ventilation, foderblandning, intern transporter, korntørring og lignende.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet de forskellige støjklender på husdyrbruget, med angivelse af hvornår og hvor længe støjklenderne er i drift.

Esbjerg Kommune supplerer ansøgers vurdering med følgende:

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøgodkendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i afgørelse nr. 18/05004 vurderet, at det i sager efter husdyrbrugloven som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt at fastsætte støjvilkår med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier, idet afstanden til nærmeste naboer oftest vil betyde, at støjgrænserne netop må forventes at kunne overholdes. Det vil således typisk ikke være nødvendigt at foretage støjberegninger eller støjmålinger udført som "Miljømåling – ekstern støj" ved vurdering af støjgener fra et husdyrbrugs almindelige drift.

Esbjerg Kommune finder det sandsynligt, at støjgrænserne vil kunne overholdes med den planlagte drift, da der i ansøgningen ikke er konkrete forhold eller særlige problemstillinger der gør, at afstanden til naboer ikke i sig selv skulle medføre, at støjgrænserne må forventes overholdt.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af husdyrbrugets støjbelastning i omgivelserne udføres på husdyrbrugets bekostning.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for støvgener.

Esbjerg Kommune er enig i ansøgers vurdering af, at husdyrbruget kan drives uden at medføre væsentlige støvgener. I vurderingen er der lagt vægt på afstanden til naboer og transportvejenes placering og at de fleste støvgivende processer foregår i lukkede rum.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

IE-husdyrbrug skal sikre at der anvendes støvbegrænsende teknik. Der henvises til BAT afsnittet for nærmere beskrivelse.

Fluer og skadedyr

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for bekæmpelsen af fluer og skadedyr.

Esbjerg Kommuner vurderer, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der stilles vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Som nævnt under afsnit vedrørende foder stilles der samtidig vilkår om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr. Desuden stilles der et generelt vilkår om, at husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Lys

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for belysning.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

IE-husdyrbrug skal sikre at der anvendes energieffektiv belysning. Der henvises til BAT afsnittet for nærmere beskrivelse.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen.

Ansøger har redegjort for forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger i miljøkonsekvensrapporten.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der krav om, at husdyrbruget skal udarbejde en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af husdyrbruget og materiel. Formålet er at forebygge uheld og der er ligeledes krav om, at husdyrbruget skal have en beredskabsplan.

Esbjerg Kommune vurderer, at de generelle regler er tilstrækkelige til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser. Der stilles derfor alene vilkår om, at der ved ophør af driften af husdyrproduktion skal ske en tømning og rengøring af produktionsanlæg, gødningsopbevaringsanlæg mm. og at affald skal bortskaffes.

Ressourcer, affald og døde dyr

Ressourcer

Husdyrbrugets brug af ressourcer er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at husdyrbrugets drift ikke adskiller sig væsentlig fra lignende bedrifter, og at der ikke forekommer særligt ressourceforbrugende aktiviteter på ejendommen. Ressourceforbruget forventes ikke at have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Der stilles i godkendelsen vilkår om, at hvis der på husdyrbruget anvendes eller frigives farlige stoffer, skal dette begrænses mest muligt, for at undgå risiko for forurening af jord og grundvand. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Olietanke er omfattet i olietankbekendtgørelsen⁷ og der stilles ikke særskilte vilkår hertil.

Affald

Opbevaring og bortskaffelse af de forskellige affaldsfraktioner er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Affaldet skal kildesorteres, og genbrugeligt affald må således ikke bortskaffes sammen med f.eks. forbrændingsegnet affald.

På baggrund af beskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Esbjerg Kommune, at affald ikke vil have en væsentlig betydning for omgivelserne og miljøet hvis

⁷ Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes affaldsregulativer (husholdningsaffald/erhvervsaffald).

Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalieaffald.

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr⁸.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøgodkendelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for, at BAT emissionsniveauet er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået beregningerne og vurderer, at det er de korrekte forudsætninger der ligger til grund for beregningerne. Esbjerg Kommune er således enig med ansøger i, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgningen anvendes følgende virkemidler:

- Tre ugentlige udmugninger
- Staldsystem: Fler-etagesystem (skrabehejns)

Regler for IE-husdyrbrug

Betegnelsen IE-husdyrbrug dækker over svine- og fjerkræbrug, som overstiger det antal stipladser, der fremgår af husdyrbruglovens §16a stk. 2. Husdyrbruget på Østermarksvej 4 er et IE-husdyrbrug.

Den "bedste tilgængelige teknik" for IE-husdyrbrug er beskrevet i EU kommissionens BAT konklusion for "Intensivt opdræt af fjerkræ og svin" offentliggjort d. 21. februar 2017⁹. For en lang række parametre, er teknikkerne fra BAT konklusionen implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen:

1. Miljøledelse

⁸ Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring af døde produktionsdyr

⁹ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/302 af 15. februar 2017 om fastsættelse af BAT (bedste tilgængelige teknik) -konklusioner i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU for så vidt angår intensivt opdræt af fjerkræ eller svin.

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem. Kravet om miljøledelse er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Den ansvarlige på husdyrbruget skal formulere en miljøpolitik og der skal fastsættes konkrete miljømål. Den ansvarlige kan selv bestemme, hvilket miljøledelsessystem der anvendes, men skal sørge for at kunne dokumentere, at kravene overholdes.

Kravene kan overholdes ved brug af et certificeret miljøledelsessystem (EMAS eller ISO 14.001), eller husdyrbruget kan vælge et mindre omfattende system.

Miljøstyrelsen har udviklet to systemer, der frit kan anvendes. Miljøstyrelsens nye mini miljøledelsessystem sikrer, at husdyrbruget nemt kan overholde kravene og fremlægges dokumentation herfor. Det andet er et mere omfattende miljøledelsessystem med en række bilag, som kan bruges efter behov. Begge miljøledelsessystemer er frit tilgængelige på Miljøstyrelsens hjemmeside.

IE-husdyrbrug skal have miljøledelse fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget bliver godkendt. Der følges op på brug af miljøledelsessystem i forbindelse med de årlige indberetninger og det lovpligtige miljøtilsyn på husdyrbruget.

Husdyrbruget har implementeret miljøledelse.

2. Godt landmandskab

I henhold til BAT konklusionen er det BAT at sikre en korrekt og hensigtsmæssig placering af husdyrbruget, at ansatte har den nødvendige oplæring og uddannelse, at udarbejde beredskabsplaner der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser, sikre regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af udstyr m.v. samt opbevare døde dyr på en måde, der forhindrer eller reducerer emissioner.

Placering af husdyrbruget

Hensigtsmæssig placering af husdyrbruget er bl.a. reguleret via gældende afstands-krav, og de beskyttelsesniveauer der gælder i medfør af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke er behov for særlige vilkår for at begrænse transport af dyr, materialer og husdyrgødning eller for at tage hensyn til den fremtidige udvikling af husdyrbruget.

Uddannelse og oplæring af personale

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter krav om, at personalet oplæres i relevant lovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, planlægning af aktiviteter, beredskabsplanlægning og-styring og reparation og vedligehold af udstyr. Formålet er at undgå uheld og utilsigtet forurening.

Oplæringsmateriale skal være tilgængelig for personalet og skal kunne fremvises ved miljøtilsyn. Miljøministeriet og Miljøstyrelsen har i samarbejde med SEGES udarbejdet et vejledende oplæringsmateriale, som husdyrbruget kan tage udgangspunkt i.

Husdyrbruget har et oplæringsmateriale.

Kontrol, vedligehold, reparation og beredskab

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der krav om, at husdyrbruget skal udarbejde en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af husdyrbruget og materiel. Hensigten med den forebyggende plan er at minimere risikoen for forurening. Miljøministeriet og Miljøstyrelsen har i samarbejde med SEGES udarbej-

det et vejledende materiale med et eksempel på, hvordan en kontrolplan kan udføres.

Der er også krav om, at husdyrbruget udarbejder en beredskabsplan, der beskriver hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld. På Esbjerg Kommunes hjemmeside findes en skabelon for en beredskabsplan, hvor der kan laves et oversigtskort i en GIS-baseret løsning.

Husdyrbruget har en beredskabsplan.

Døde dyr

Opbevaring af døde dyr er reguleret via bekendtgørelse om opbevaring af m.m. af døde produktionsdyr.

Kommunens vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med de nævnte tiltag og ved at følge de generelle regler har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Der følges op på, om de generelle regler efterleves i forbindelse med det lovpligtige miljøtilsyn på ejendommen.

3. Fodring

For at reducere den samlede mængde kvælstof der udskilles med husdyrgødningen, er der i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat krav om, at der skal anvendes enten fasefodring, reduceret indhold af råprotein, eller et eller flere fodertilsætningsstoffer.

For at reducere den samlede mængde fosfor der udskilles, skal husdyrbruget som minimum anvende fasefodring, fytase eller letfordøjeligt uorganisk fosfat.

Husdyrbruget anvender fytase og fasefodring.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget ved at følge de generelle regler har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

4. Effektiv vand- og energiudnyttelse

I henhold til BAT konklusionen er det BAT at registrere vandforbruget, at opspore og udbedre lækager og herunder at kontrollere drikkevandsudstyr, anvende højtryksrensere til rengøring og genbruge uforurennet regnvand som rens vand.

Krav til effektiv vandudnyttelse er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen via regler om plan for kontrol og vedligehold, som bl.a. skal omfatte udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes, og frekvensen for løbende indstilling skal sikres i planen.

I ansøgt drift forbruges der lidt mere drikkevand og elektricitet, svarende til udvidelsen. Der stilles vilkår om årlig registrering af forbrug.

Det er desuden BAT at anvende højeffektive varme-, køle- og ventilationssystemer, at anvende naturlig ventilation eller have grundig isolering af stalde, hvis naturlig ventilation ikke er muligt at anvende energieffektiv belysning og at anvende varmeindvinding.

Krav om energieffektiv belysning er indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Her fremgår det, at husdyrbruget er forpligtiget til at anvende energieffektiv belysning, og at denne pligt indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningsystem. Samtidig skal planen for kontrol og vedligehold også omfatte varme, køle- og ventilationssystemer og luftrensningssystemer.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til effektiv vand- og energiidnyttelse har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

5. Spildevand

Teknikker fra BAT konklusionen er indarbejdet i dansk lovgivning, hvor der generelt er krav om, at regnvand og øvrigt spildevand skal holdes adskilt. I medfør af husdyrgødningsbekendtgørelsen er der bl.a. krav om, at afløb fra møddingspladser skal ledes til opsamlingsanlæg. Samtidig skal møddingspladser indrettes således, at overfladevand ikke kan løbe ind på pladsen. Desuden er der krav til, hvornår og hvordan spildevand må udbringes.

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at der kan sættes vilkår til indretning af husdyrbruget, så de forurenende områder uden om staldanlæg samt husdyrgødnings- og ensilageopbevaringsanlæg begrænses med henblik på at reducere produktionen af spildevand. Samtidig kan der fastsættes vilkår der sikrer minimering af vandforbrug, så mængden af spildevand reduceres.

Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er behov for særlige vilkår til at minimere mængden af spildevand.

6. Lugt- og støjemissioner:

I medfør af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der krav om, at der skal foretages en vurdering af det ansøgtes påvirkning af omgivelserne i forhold til lugt-, støj- og støvgener. I denne vurdering indgår husdyrbrugets placering i forhold til naboer, hvilke aktiviteter på husdyrbruget der kan medføre gener samt hvorledes eventuelle gener kan reduceres.

Vurderingen fremgår af de respektive afsnit i nærværende godkendelse. Ved at følge de stillede vilkår i godkendelsen, vurderes husdyrbruget at leve op til anvendelse af BAT.

7. Støvemissioner:

IE-husdyrbrug skal sikre, at støvforurening fra staldanlægget reduceres. I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der derfor indarbejdet krav om, at husdyrbruget som minimum skal enten reducere støv ved kilden, anvende en metode til at binde støv i staldanlægget eller behandle afgangsluften ved hjælp af et luftrensningssystem.

Behandling ved den umiddelbare kilde kan f.eks. ske ved anvendelse af grovere strøelse, sprede frisk strøelse med hånden, ad libitum-fodring, vådfoder, foderpiller mv. Støvreduktion kan også ske i staldanlægget ved f.eks. at sprøjte med vandtåge eller olie. Hvorimod afgangsluften behandles ved et luftrensningssystem.

Husdyrbruget har beskrevet hvordan støv begrænses. Det vurderes at tiltagene er tilstrækkelige.

8. Opbevaring af husdyrgødning

De teknikker fra BAT konklusionen, der er indarbejdet i dansk lovgivning, er bl.a. krav om overdækning af opbevaringslagre med fast og flydende husdyrgødning.

I den konkrete sag indgår der ikke flydende gødning. Der er dog både for fast og flydende gødning krav til kapacitet af opbevaringslagre, og særlige krav til styrke og tæthed af opbevaringsanlæg.

Ved at følge gældende lovgivning vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

9. Udbringning af husdyrgødning

De teknikker fra BAT konklusionen, der er indarbejdet i dansk lovgivning, er bl.a. harmonikrav, bindende normer for den totale kvælstofanvendelse i marken samt krav til kvælstofudnyttelse. Der er desuden krav om, at der skal planlægges samt føres journal over gødningsudbringningen, hvilket foretages via mark- og gødningsplaner. Desuden er der fastsat specifikke regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.

Ved at følge gældende lovgivning, vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

10. Ammoniakemission

De teknikker og niveauer for ammoniakemission der fremgår af BAT konklusionen er indarbejdet i husdyrbrugloven, som fastsætter et generelt beskyttelsesniveau for ammoniak (jf. ovenstående afsnit om BAT og ammoniakemission). Ved at overholde dette beskyttelsesniveau vurderes husdyrbruget at leve op til anvendelse af BAT.

Samlet vurdering af anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi"

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi for alle de ovennævnte punkter.

Ophør

I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet, hvilke foranstaltninger der vil blive truffet ved ophør af driften af husdyrbruget.

Esbjerg Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for f.eks. rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ved ophør skal tømme og rengøre produktionsanlæg, husdyrgødning- og foderopbevaringsanlæg og at miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning.

Endvidere gælder det i medfør af § 56 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at husdyrbruget senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunen, og sende et oplæg til vurdering efter jordforureningslovens §38 k, stk. 1. Ophør defineres i denne forbindelse som både som ophør af alle aktiviteter på husdyrbruget, men også hvis kapaciteten eller udnyttelse af kapaciteten nedsættes permanent til under stipladsgrænserne i § 16a, stk. 2.

Alternative muligheder

Miljøkonsekvensrapporten indeholder en beskrivelse af den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt.

På baggrund af beskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Esbjerg Kommune, at der ikke findes rimelige alternativer til det ansøgte projekt, da eksisterende stalde anvendes. Placeringen af siloen vurderes ud fra et driftsmæssigt synspunkt og det landskabelige hensyn at være den bedste placering, da siloen placeres mellem bygningerne.

Husdyrbruget har i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse vurderet på alternativer indenfor ammoniakreduktion og lugtreduktion. Produktionen lever op til Miljøstyrelsens fastsatte afskæringskriterier for lugt og ammoniak, herunder det vejledende BAT niveau for ammoniak. Det er derfor vurderet at investering i yderligere emissionsreducerende teknologi ikke vil være et proportionalt tiltag, og disse er derfor udeladt.

Samlet vurdering

Husdyrbrugets væsentlige direkte og indirekte påvirkning af miljøet er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det ansøgte, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet herunder navnlig i forhold til:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Offentliggørelse og høring

Forudgående inddragelse af offentligheden

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside www.esbjergkommune.dk/om-kommunen/annoncer/landbrug.aspx den 5. december 2023.

Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til ansøgningen, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger. Kommunen har i forbindelse med annonceringen ikke modtaget bemærkninger til ansøgningen.

Høring af udkast til afgørelse

Forslaget til miljøgodkendelse har været fremlagt i offentlig høring i 30 dage. Der er ikke i den forbindelse indkommet bemærkninger.

Bilag 1: Landskabsanalyse

Landskab og erhvervsmæssig nødvendighed

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug fremgår det, at det påhviler kommunen at varetage hensynet til de landskabelige værdier.

Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Projektbeskrivelse

Det ansøgte omfatter etablering af et hønsehus (med pakkeri og møddingshus i samme bygning), fodercentral, tre fodersiloer i galvaniseret stål.

Derudover flyttes fem eksisterende siloer fra nord siden af hus 1 til sydsiden af hus 2.

Ansøger oplyser følgende om materiale og farvevalg:

	Grundplan ca.	Bygningshøjde ca.	Tag-hældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
Hus 1	2.900 m ²	7 m	15°	Røde sten, grå eternit, rødstensgavl	Høns
Hus 2	2.900 m ²	7 m	15°	Søsten, grå eternit, grå stålplader på gavl	Høns
Hus 3 - NYT	5.250 m ²	9 m	15°	Antrazitgrå stålplader, gråt eternittag	Høns
Maskinhus (øst)	1.250 m ²	8 m	20°	Røde sten, grå eternit, rødstensgavl	Maskiner
Maskinhus (vest)	1.250 m ²	9 m	20°	Antrazitgrå stålplader, gråt eternittag	Maskiner
Fodercentral - NYT	160 m ²	9 m	20°	Antrazitgrå stålplader, gråt eternittag	Foderblanding
Ny silo 1	124 m ²	14 m	-	Galvaniseret stål	Foderopbevaring
Ny silo 1	124 m ²	14 m	-	Galvaniseret stål	Foderopbevaring
Ny silo 1	124 m ²	14 m	-	Galvaniseret stål	Foderopbevaring

Det ansøgte fremstår i afdæmpede farver, der ikke vil fremstå visuelt forstyrrende i landskabet.

Kortet herunder viser placering af det ansøgte og de øvrige bygninger.

Kort 1: situationsplan

Ansøger foreslår, at eksisterende læhegn syd for anlægget bevares, jf. nedenstående kort. Det midterste hegn afkortes således at der bliver plads til byggeriet af den nye stald.

Kort 2: læhegn der bevares (markeret med blå).

Placering og erhvervmæssig nødvendighed:

Vurderingen af ansøgninger om opførelse af erhvervmæssigt nødvendige bygninger skal ske med skyldigt hensyn til, hvad der er økonomisk og funktionelt muligt og forsvarligt.

Der vurderes at være et reelt behov for at etablere nye bygninger, da der på ejendommen ikke er eksisterende bygninger, der med fordel kan renoveres og indrettes til formålet.

Produktionsarealet på Østermarksvej 4 udvides ved det ansøgte projekt fra 8.300 m² til 16.300 m² i fjerkræ. Strukturudviklingen i landbruget går mod større husdyrbrug, men et husdyrbrug af denne størrelse i fjerkræ vurderes ikke at være usædvanlig stort efter danske forhold.

De nye driftsbygninger opføres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse, så ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør én helhed.

Efter udvidelsen udgør det samlede bygningsareal på ejendommen ca. 1,5 ha. Medtages arealet mellem og omkring bygningerne udgør det samlede areal i stedet ca. 3,3 ha.

Ansøger ejer udover Østermarksvej 4 også Østermarksvej 5, Østermarksvej 15 og Østerlundvej 30, hvor der ligeledes er produktion af fjerkræ. Der opføres ikke driftsbygninger i forbindelse med udvidelsen, der kan betegnes som fællesanlæg for ejendommene.

Esbjerg Kommune finder, at der ikke er noget usædvanligt ved de nye bygninger, der arkitektonisk opføres som andre stalde og foder- og gødningsopbevaringsanlæg.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendom.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget er beliggende i landzone i områdenumrene:

- 36-020-080 Landområde omkring Sønderskov og Fårmandsbjerg
- 36-020-070 Natur syd for Spandet

Den nye del af anlægget placeres overvejende i det sidste nævnte område.

Anvendelsen fastlægges i område nr. 36-020-080 til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende.

I område nr. 36-020-070 fastlægges anvendelsen til grønt danmarkskort med det sigte at beskytte og udvikle levesteder og spredningskorridorer for vilde dyr og planter. Der må ikke tillades etableret eller ændret anlæg, der medfører at de naturmæssige værdier forringes. Ny bebyggelse og anlæg skal søges placeret uden for det grønne danmarkskort. Eksisterende landbrug kan fortsættes i områderne.

For begge område gælder, at der kan etableres de til områdets anvendelse og drift nødvendige bygninger og anlæg.

Bindinger

- KP 22-34 Landskabskarakterområder (561.21)
- KP 22-34 Kulturmiljø

Landskabskarakterområde

Husdyrbruget er beliggende inden for landskabskarakterområde nr. 561.21 Spandet. Indenfor landskabskarakterområderne skal landskabets karakter understøttes og udvikles. Særlige natur- og kulturhistoriske værdier skal søges bevaret.

Værdifuldt Kulturmiljø

Et kulturmiljø er et geografisk afgrænset område, der ved sin fremtræden afspejler væsentlige træk af den samfundsmæssige udvikling. Et værdifuldt kulturmiljø rummer en bærende kulturhistorisk fortælling som udgøres af en bebygget struktur.

Husdyrbruget på Østermarksvej 4 er beliggende indenfor kulturmiljøområde nr. 16.4 "Spandet". Heraf fremgår det, at der ved Spandet Kirke ligger der et område præget af kirken og ældre gårde heriblandt Spandetgård. Spandetgård er en firlænget gård, der tidligere var herregård. I den sydlige del af området ligger desuden den gamle præstegård som er en fin bygning med spir på taget. Området har karakter af at være den ældste del af byen, og dyrkningslandskabet går her ind i byen hvilket er karaktergivende for stedet.

Som det fremgår, er kulturmiljøet alt overvejende knyttet til landsbyen Spandet.

Topografi

Det ansøgte er beliggende i kote 35 på Toftlund Bakkeø. Terrænet falder svagt mod syd, men fremstår overvejende fladt. Der er ingen terrænspring omkring anlægget.

Gårdanlægget fremstår derfor ikke markant i landskabet.

Synlighedsberegning:

Esbjerg Kommune har vha. af et værktøj baseret på Danmarks højdemodel foretaget beregninger, der illustrer hvor synligt den ansøgte stald er i landskabet inden for en radius af 3 km, se kort 3a+b. Værktøjet beregner synligheden af et punkt med en angivet specifik højde.

Der er foretaget to synlighedsberegninger. Den ene (kort 3a) viser synlighed for selve staldbygningen. Beregningen viser, at det ansøgte byggeri primært er synlig inden for kort afstand, men at det enkelte steder også er synligt på længere afstand (op til 3 km). Der er ikke indsigt til byggeriet fra den nærmeste landsby (Spandet).

Den anden (kort 3b) viser synlighed for selve de tre stålsiloer. Beregningen viser, at det ansøgte byggeri primært er synlig inden for kortere afstande, herunder primært mod øst og sydlig retning, men at det enkelte steder også er synligt på længere afstand (op til 3 km). Der er ikke indsigt til byggeriet fra den nærmeste landsby (Spandet).

Kort 3a: synlighed for den nye stald.

Kort 3b: Synlighed for stålsiloerne.

Bevoksning

Bevoksningen omkring gårdanlægget på Østermarksvej 4 består af læhegn af varierende beskaffenhed og spredte småbeplantninger. Læhegnene er primært N-S-ori-

enteret langs med markerne, og de er består typisk af en enkelt række af træer. Omkring Toftlundvej og Østerlundvej er der større og mere sammenhængende områder med beplantning/skov.

Kommunevejen Toftlundvej er den primære vej i området. Pga. beplantning er der herfra ikke indsigts til det ansøgte byggeri. Byggeriet ses primært ved færdsel af Søndermarksvej og Østermarksvej.

Syd for anlægget findes der tre læhegn der går nord-syd. De vurderes at være væsentlige i forhold til at opbløde anlæggets synlighed og dermed landskabelige påvirkning. Herunder i særlig grad den lokale indsigts til anlægget fra områdets veje (dvs. Søndermarksvej og Østermarksvej).

Bebyggelse

Bebyggelsen i den østlige del af karakterområdet, der er præget af beplantning og skov, består af små ejendomme, mens bebyggelsen mod vest, hvor Østermarksvej 4 ligger, består af større landbrugsejendomme i et område, hvor der er intensivt jordbrug.

Landbrugsejendommene, herunder Østermarksvej 4, er orienteret omkring de stedlige veje.

Det ansøgte gårdanlæg på Østermarksvej 4 er med sine ca. 1,5 ha bygningsmasse blandt de største gårdanlæg i området, men afviger ikke fra den øvrige bebyggelse i området i hverken størrelse eller anvendelse (landbrug).

Infrastruktur/tekniske anlæg

Af tekniske anlæg er der i karakterområdet en telemast, et højspændingstracé og en grusgrav.

Karakterområdet er grundlæggende ikke sårbart overfor større tekniske anlæg, så længe anlæggene indpasses med afskærmende beplantning.

Kulturforhold

Der er ingen natur- eller kulturhistoriske spor i landskabet i umiddelbar nærhed af det ansøgte byggefelt herunder ingen beskyttede fortidsminder, sten- og jorddiger.

Det ansøgte projekt vurderes ikke at påvirke de stedlige kulturforhold væsentligt.

Sårbarhed

Landskabskarakterområdet kan betegnes som robust, da de intensivt dyrkede marker og den store skala er et gennemgående karaktertræk, hvilket gør, at tekniske anlæg kan indpasses i landskabet. I lokalområdet findes der allerede flere større husdyrbrug, der er meddefinierende for landskabet.

Inden for karakterområdet, hvor der i forvejen er megen løvbeplantning, vil større bygninger og tekniske anlæg, der ændrer landskabspåvirkningen med fordel kunne indpasses vha. afskærmende løvbeplantning.

Landskabet er således ikke særligt sårbart over for de nye stalde og anlæg.

Konklusion

Det vurderes at det ansøgte vil have en vis lokal påvirkning og også i beskedent grad en påvirkning af det overordnede landskab.

Landskabet omkring anlægget er dog forholdsvis robust og det ansøgte vurderes derfor ikke at tilsidesætte hensynet til landskabet.

Da der som nævnt sker nogen, overvejende lokal, landskabelige påvirkning, bør der stilles krav om bevarelse af nuværende afskærmende beplantning. Det vurderes, at den eksisterende slørende beplantning kan mindske påvirkningen i tilstrækkelig grad.

Vilkår til ansøgte

Stalde:

- Det nye hønsehus må maksimalt være 9 meter til kip og skal opføres i antracitgrå plade og grå eternit tagplade.

Beplantning ved nybyggeri:

- Eksisterende beplantning (blå streger jf. kort 2 i bilag 1) skal bevares og vedligeholdes og om nødvendigt genplantes.

Siloer:

- Amerikanersiloerne skal opføres i umalet galvaniseret stål og højden må ikke overstige 14 m.

Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk

Ansøgning om Miljøgodkendelse §16a stk. 2

HNK Opdræt
V. Niels Erik Kjær
Østermarksvej 4
6760 Ribe

Ansøgning om en ny hønsestald
Skema 242055 i www.husdyrgodkendelse.dk

Datablad

Ansøger og ejer	HNK Opdræt ApS Østermarksvej 4 6760 Ribe
	Kontaktperson på miljø sagen: Niels Erik Kjær Mobil: 21446382 Mail: hnkopdraet@nielshenrik1.dk
Husdyrbrugets adresse	Østermarksvej 4, 6760 Ribe
CVR-nummer	13203075
CHR-nummer	87928
Kommune	Esbjerg Kommune
Ejendomsnummer	5610316229
Matrikel-nr.	151 - Spandet Ejerlav, Spandet m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Østermarksvej 5 + 15, 6760 Ribe, Østerlundvej 30, 6780 Skærbæk
Biaktiviteter	Der er halmfyr på ejendommen
Ansøgningskema	242055
Konsulent	KHL CVR-nr.: 21111511 Lene Egtved Andersen Mobil: 7634 1788 Mail: lea@spiras.dk

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Østermarksvej 4.

Der ansøges om godkendelse til opførelse af ny stald til konsumægsproduktion med gødningshus og tilhørende fodersiloer.

Produktionen er et IE-brug, da der er mere end 40.000 hønepladser i staldene.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved en udvidelse af produktionsarealet.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Datablad	2
Forord	3
1. Indledning	6
2. Ikke-teknisk resume	7
3. Miljøtekniske redegørelse	9
3.1 <i>Indretning og drift af anlægget</i>	9
3.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde</i>	11
3.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug</i>	12
3.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed</i>	12
3.4.1 <i>Generelle afstandskrav</i>	13
3.4.2 <i>Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab</i>	13
3.4.3 <i>Bilag IV arter</i>	16
3.5 <i>Ammoniakemission og -deposition</i>	16
3.5.1 <i>Naturpunkter</i>	16
3.6 <i>Lugtmission</i>	17
3.7 <i>Øvrige emissioner og gener</i>	18
3.7.1 <i>Støj</i>	18
3.7.2 <i>Støv</i>	18
3.7.3 <i>Lys</i>	18
3.7.4 <i>Skadedyr</i>	18
3.7.5 <i>Transporter</i>	19
3.8 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer</i>	20
3.8.1 <i>Spildevand</i>	20
3.8.2 <i>Olie- og kemikalier</i>	21
3.8.3 <i>Vand- og energiforbrug</i>	23
3.8.4 <i>Foder</i>	23
3.9 <i>BAT-Ammoniakemission</i>	24
3.10 <i>Grænseoverskridende virkninger</i>	24
3.11 <i>Påvirkning af jordarealer og jordbund</i>	25
3.12 <i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed</i>	25
3.13 <i>Alternative løsninger</i>	25
3.14 <i>Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5</i>	25
3.15 <i>Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6</i>	26
3.16 <i>Oplysninger om konsulenten</i>	26
4. Oplysninger om husdyrbruget	26

4.1	<i>BAT: Råvarer, energi, vand og management</i>	26
4.1.1	<i>BAT-Råvarer</i>	26
4.1.2	<i>BAT-Energi</i>	26
4.1.3	<i>BAT-Vand</i>	26
4.1.4	<i>Management</i>	26
5.	Konklusion	27

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer konsekvenserne ved opførelse af en ny stald med gødningshus og opstilling af fodersiloer til konsumægsproduktion.

Stalden indrettes med etageanlæg med gødningsbånd og der etableres et gødningshus i staldens østlige ende. I forbindelse med stalden opstilles tre nye fodersiloer og der opføres en foderblandingscentral.

Der søges om fleksibilitet i produktionen, så der frit kan vælges ml. produktionsformerne, skrab, friland og økologi, for produktion af konsumæg i etagesystemet. Produktionen drives i dag som skrabeægsproduktion.

Produktionsarealer er opgjort ud fra pladskrav til dyreholdet.

2. Ikke-teknisk resume

Husdyrbruget og produktionsomfang

Ansøgningen omhandler husdyrbruget på Østermarksvej 4. Husdyrbruget er på nuværende tidspunkt en fjerkræejendom med produktion af skrabeæg. Ejendommens senest miljøgodkendelse er fra januar 2016, som senest er revurderet i 2021, hvor den godkendte produktion er på 75.348 årshøner fordelt i 2 stalde. Begge stalde er med etagesystem med gødningsbånd.

Der søges om en ny miljøgodkendelse til opførsel af ny stald samt opsætning af tre siloer og etablering af en foderblandingscentral. I forbindelse med det ansøgte søges om fleksibilitet i godkendelsen så det er muligt at skifte produktionsform mellem skrabe- eller økoæg.

Den nye stald vil blive dimensioneret til en produktion på 72.000 skrabeøner.

Produktionsarealet udvides fra de nuværende 8.300 kvm til 16.300 kvm.

Landskabelige forhold

Driftsbygningerne vil i ansøgt drift forsat ligge samlet.

Terrænet er nogenlunde fladt i byggefeltet og falder ca. 1 meter fra vest til øst, der er således ikke behov for terrænregulering i forbindelse med nybyggeri.

Potentielle gener

Pga. af god afstand til nærmeste naboer, samlet bebyggelse og byzone vurderes det, at der ikke vil være væsentlige gener i form af lugt, støj, støv, vibrationer, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport.

Beregningerne i det elektroniske ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk viser, at krav til lugtgeneafstandene overholdes med god margin.

Der forventes ikke at ske væsentlige ændringer i støjniveauet fra ejendommen efter udvidelsen. Dog vil antallet af transporter stige med ca. 41 %. Transport til og fra ejendommen vil foregå ad de eksisterende tilkørsler.

Hovedparten af aktiviteterne på ejendommen vil forsat foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid.

Støj vil primært forekomme i forbindelse med aflæsning af foder, afhentning af æg samt ved den daglige drift af ventilationsanlægget.

Fluer og skadedyr bekæmpes.

Døde dyr opbevares på hygiejnisk vis og afhentes efter behov.

Husdyrgødning

Staldene er indrettet med etagesystem med gødningsbånd. Det betyder at hovedparten af gødningen afsættes på gødningsbåndene, der tømmes mindst tre gange ugentlig. Den faste gødning fra de to eksisterende stalde opbevares i gødningshuse, der er placeret i hver ende af staldbygningerne. Den ansøgte stald vil blive indrettet på samme måde.

Gødningen, der afsættes på gulves håndteres som dybstrøelse. Dybstrøelsen fjernes fra staldene ved hvert holdskifte.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak som forskellige naturtyper må belastes med. Ammoniaknedfald kaldes deposition. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til alle naturtyper overholdes, både totaldepositionskravene til de mest sårbare naturtyper samt mer-depositionskravet til mindre sårbare naturtyper.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Der er faste krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT.

BAT i forhold til ammoniak overholdes vha. det valgte staldsystem samt hyppig tømning af gødningsbåndet.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Der er ikke afsøgt alternative placeringer, da stalden og foderanlæg placeres i tilknytning til de eksisterende bygninger og alle afstandskrav jf. Husdyrbruglovens §§6-8 er overholdt. Den pågældende placering er valgt som den mest harmoniske ift. landskabet, de omkringboende og den interne logistik. Øvrige mulige placeringer, hvis anlæggene skal placeres i tilknytning til det eksisterende, er øst herfor. Det vil betyde en tættere placering på nærmeste nabo, hvor lugtgeneafstanden knap vil være overholdt.

0-alternativet er at ejendommen drives videre med produktion i de eksisterende stalde med vilkår fastsat i den eksisterende miljøgodkendelse.

3. Miljøtekniske redegørelse

I dette afsnit beskrives husdyrbruget og det ansøgte samt projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne.

3.1 Indretning og drift af anlægget

Ejendommen driver i dag skrabeægsproduktion og bygningssettet på Østermarksvej 4 er i dag placeret samlet. Der ansøges om at placere en ny stald og opsætte nye siloer på sydsiden og i tilknytning til de eksisterende stalde.

Den nye stald indrettes som de eksisterende med etageanlæg med gødningsbånd. Stalden vil få et produktionsareal på ca. 8.000 kvm. I produktionsarealet indgår det tilgængelige gulvareal og nyttearealet i etageanlægget og derfor overstiger produktionsarealet selve staldenes størrelse.

Der søges om fleksibilitet i produktionen, så der frit kan vælges ml. produktionsformerne, skrab, friland og økologi, for produktion af konsumæg i etagesystemet. Produktionen drives i dag som skrabeægsproduktion.

Den nye stald placeres på sydsiden af de eksisterende stalde og de tre fodersiloer og foderblandingscentralen placeres imellem den ansøgte stald og de eksisterende stalde.

Håndtering af den faste gødning fra de eksisterende stalde vil fortsætte som hidtil, hvor det opbevares i gødningshuse. Den ansøgte stald vil ligeledes blive indrettet med gødningshus i den østlige ende.

Dybstrøelse og fast mæg fjernes løbende fra staldene og afsættes til biogas.

Oversigt over bygningerne ses i figur 1.

Det ansøgte indeholder ændringer i produktionsarealet i forhold til nudriften og i forhold til hvordan driften så ud i 2016 (8 års drift). I det ansøgte opføres en stald med et produktionsareal på 8.000 kvm og et gødningshus med et overfladeareal på ca. 32 kvm.

Produktionsarealet i nudriften og i 8 års driften er ens, så det samlede produktionsareal øges fra det nuværende 8.300 kvm til 16.300 kvm.

Der er i de eksisterende stalde gødningshus i hver stald til opbevaring af fast mæg. Overfladearealet i de eksisterende gødningshuse er samlet på 828 kvm. I ansøgt drift vil overfladearealet på lagre til fast mæg være på ca. 860 kvm.

Oplysningerne fremgår af husdyrgodkendelse.dk og navngivningen i Tabel 1 referer til oversigtskortet.

Figur 1 Staldafsnit og opbevaringsanlæg på Østermarksvej 4

Stald	8-årsdrift	Nudrift	Ansøgt drift
Hus 1	Høner, konsumæg - skrab Gulvdrift m. gødningskumme 4.400 kvm 3 ugentlige tømninger af gødningsbåndet	Høner, konsumæg – skrab Etagesystem med gødningsbånd 4.400 kvm 3 ugentlige tømninger af gødningsbåndet	Høner, konsumæg - Flex Etagesystem med gødningsbånd 4.400 kvm 3 ugentlige tømninger af gødningsbåndet
Hus 2	Høner, konsumæg – skrab Gulvdrift m. gødningskumme 3.900 kvm 3 ugentlige tømninger af gødningsbåndet	Høner, konsumæg – skrab Etagesystem med gødningsbånd 3.900 kvm 3 ugentlige tømninger af gødningsbåndet	Høner, konsumæg - Flex Etagesystem med gødningsbånd 3.900 kvm 3 ugentlige tømninger af gødningsbåndet
Nyt hus	-	-	Høner, konsumæg - Flex Etagesystem med gødningsbånd 8.000 kvm 3 ugentlige tømninger af gødningsbåndet

Tabel 1. Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi.

8 årsdriften og nudriften er fastsat i miljøgodkendelsen fra januar 2016, som senere er revurderet i december 2021.

På ejendommen opbevares det faste møg i gødningshuse, der er placeret i den østlige ende i hver stald.

Opbevaringsanlæg	Opførelses år	Kapacitet	Overfladeareal	NH ₃ -effekt
1. gødningshus	-	414 kbm	416 kvm	36 % hyppig tømning af gødningsbånd
2. gødningshus	-	414 kbm	417 kvm	36 % hyppig tømning af gødningsbånd
3. gødningshus	Nyt	32 kbm	470 kvm	36 % hyppig tømning af gødningsbånd
I alt		860 kbm	1.303 kvm	

Tabel 2 Opbevaringslagre til husdyrgødning.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Den nye staldbygning vil få et mål på 35 x 150 og den indrettes med etagesystem med gødningsbånd til æglæggende høner dimensioneret til 72.000 skrabe høner.

Bygningshøjden bliver ca. 9 meter til kip og taghældningen bliver 15 grader.

Stalden opføres i materialer og farver afstemt efter det eksisterende byggeri på ejendommen. Taget vil være naturfarvet grå eternittag og væggene forventes etableret i antrazitgrå sandwichpaneler.

Der opstilles tre kornsiloer i galvaniseret stål. Siloerne vil få en maks. højde på 14 m og 12,6 m i diameter.

Tagvandet fra den nye bygning vil ikke blive opsamlet, men nedsives direkte på jorden.

Det vurderes, at udvidelsen er erhvervsmæssig nødvendig og at udvidelse af produktionen foretages i tilknytning til eksisterende bebyggelse.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøger har produktion konsumægproduktion og produktion af opdræt på ejendommene Østermarksvej 5 og 15 og Østerlundvej 30. De fire ejendomme drives særskilte og er ikke driftsmæssig, teknisk og forureningsmæssigt forbundet.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "36-020-080 Landområde omkring Sønderkov" i Esbjerg Kommuneplan 2014-2026. Anvendelsen fastlægges bl.a. til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, pelsdyravl og lignende.

Husdyrbruget ligger ca. 3,5 km fra byzone i Arnum, ca. 1,2 km fra samlet bebyggelse i Spandet, 4,7 km fra planlagt byzoneområde i Roager og 4,6 km fra lokalplanlagt område nord for Roager (lokalplan nr. 37-030-0001).

Nærmeste nabo er Søndermarksvej 12 (ca. 220 m). Der er landbrugspligt på Søndermarksvej 12, og nærmeste nabo uden landbrugspligt er Skrøbvej 3 (350 m) og Søndermarksvej 8 (370 m).

Afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel 3. Afstanden er målt fra nybyggeri, hvis ikke andet er angivet.

3.4.1 Generelle afstandskrav

Afstand til (afstandskrav)	Meter	Afstandskrav overholdt
Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)	Ca. 69 m	Ja
Almene vandforsyningsanlæg (50 m)	> 200 m	Ja
Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m/100 m gylletank)	Ca. 215 m (evt. markdræn i byggefeltet vil blive omlagt ifm. byggeriet)	Ja
Offentlig vej og privat fællesvej (15 m)	Ca. 48 m	Ja
Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)	> 200 m	Ja
Beboelse på samme ejendom (15 m)	Ca. 85 m	Ja
Naboskel (30 m)	Ca. 46 m	Ja
Nabobeboelse (50 m)	Ca. 235 m (Søndermarksvej 12 - med landbrugspligt)	Ja
Eksisterende og fremtidigt byzone/sommerhusområde (50 m)	Ca. 3.450 m (Arnum)	Ja
Områder, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller samlet bebyggelse (50 m)	Ca. 1.290 m (Spandet)	Ja

Tabel 3 Afstandskrav jf. husdyrbruglovens §§ 6 og 8

Alle afstandskrav i husdyrbruglovens §§ 6 og 8 er overholdt.

Der er ikke afsøgt alternative placeringer, da stalden og foderanlæg placeres i tilknytning til de eksisterende bygninger og alle afstandskrav jf. husdyrbruglovens §§6-8 er overholdt. Den pågældende placering er valgt som den mest harmoniske ift. landskabet, de omkringboende og den interne logistik. Øvrige mulige placeringer, hvis anlæggene skal placeres i tilknytning til det eksisterende, er øst herfor. Det vil betyde en tættere placering på nærmeste nabo, hvor lugtgeneafstanden knap vil være overholdt.

3.4.2 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab

Området som ejendommen ligger i er udlagt som særligt værdifuldt landbrugsområde i Kommuneplan 2022-2034.

Bedriftens anlæg ligger udenfor landskabelige- og naturmæssige udpegninger i kommuneplanen, såsom værdifuldt landskab, værdifulde naturområder mm. Men ejendommen ligger inden for et område med kulturhistorisk bevaringsværdi og ansøgt stald og foderanlæg placeres i et område med økologisk og forbindelse.

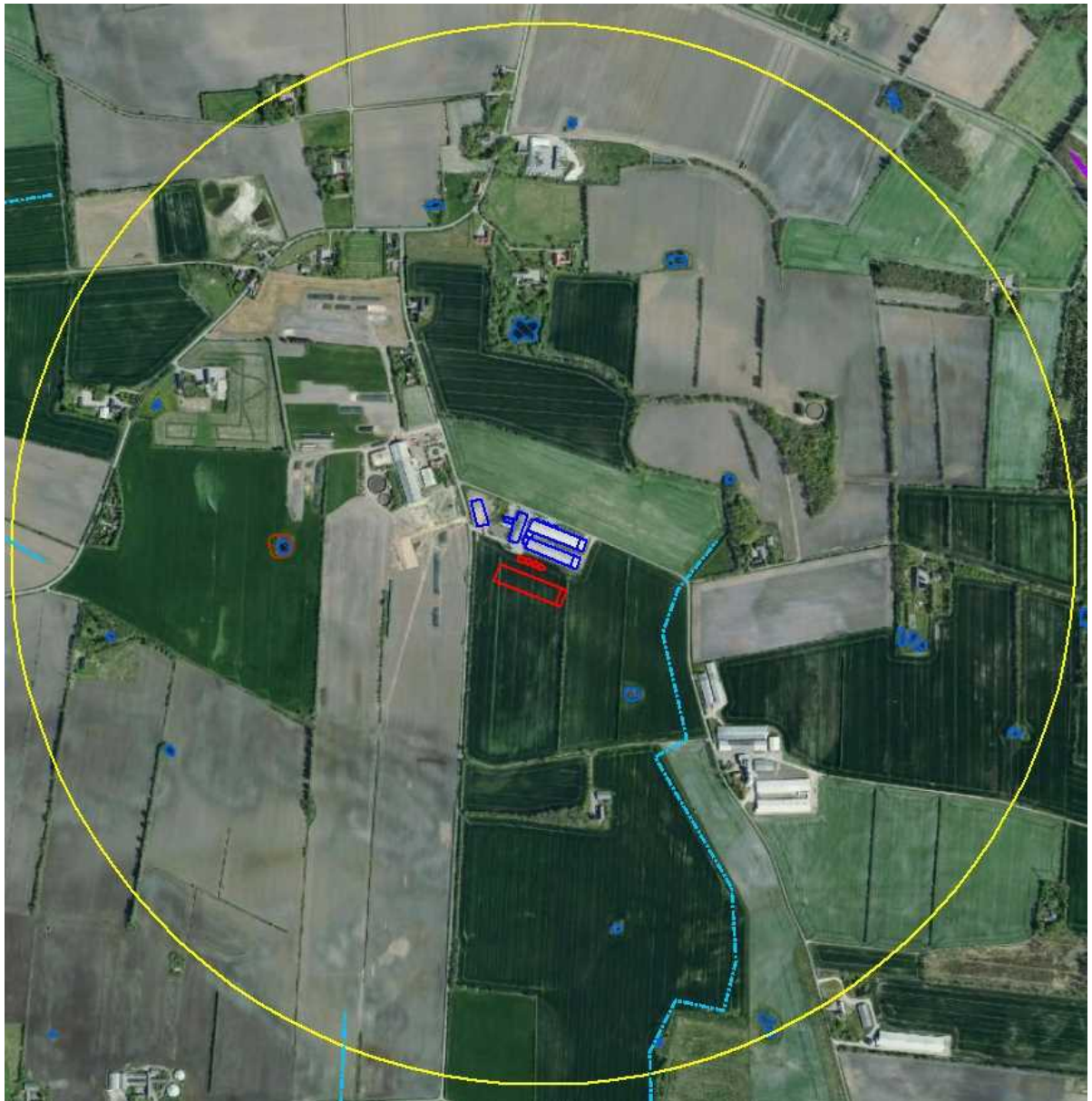
Anlægget ligger desuden udenfor div. beskyttelseslinjer og uden for fredede områder. Se tabel 4.

Den kulturhistoriske udpegnings (Kulturmiljø nr. 16.4) er af typen Landsbyer (øvrige) med stationsbyhistorie. Ejendommen ligger uden for kulturmiljøkernen og ligger i et område med flere større landbrug.

I forhold til den økologiske forbindelse, så ligger ejendommens nuværende bygninger uden for udpegningsområdet og de ansøgte anlæg vil ligge på grænsen af udpegningsområdet. Arealet hvor stald og foderanlæg placeres er hovedsageligt dyrkningsareal, men der er en kort strækning af et eksisterende læhegn, der skal fjernes ifm. byggeriet. Der ligger parallelle læhegn både vest og øst for det pågældende hegn, som forsat kan fungere som ledelinje.

Landskabelige udpegninger	
Naturområder med særlig naturbeskyttelsesværdi	Ca. 2,6 km (Stensbæk Plantage og Heder)
Særligt værdifuldt landbrugsområde	Ejendommen ligger i særligt værdifuldt landbrugsområde
Økologisk forbindelse	Den ansøgte stald placeres i et område med økologisk forbindelse
Områder med landskabelig værdi	Ca. 680 m fra ejendommen
Uforstyrrede landskaber	-
Områder med særlig geologisk værdi	-
Rekreative interesseområder	-
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer	Ejendommen ligger i område med kulturhistorisk bevaringsværdi (nr. 16.4 Spandet). Ejendommen ligger uden for kulturmiljøkerne
Kirkeomgivelse	-
Kystnærhedszonen	-
Lavbundsarealer	-
Skovrejsningsområder	Ejendommen ligger inden for skovrejsningsområde
Fredede områder	Ca. 1,3 km (Fårmandshøj)
Beskyttede naturarealer (§3)	Se figur 2
Strandbeskyttelseslinje	-
Klitfredningslinje	-
Skovbyggelinje	-
Sø- og å-beskyttelseslinje	-
Kirkebyggelinje	-
Fortidsmindelinje	-
Beskyttede sten- og jorddiger	Ca. 230 m

Tabel 4 Landskabelige udpegninger (kilde vejen.dk og plandata.dk)

Figur 2 Beskyttet natur inden for 1.000 m fra ejendommen. Brun skravering: mose, blå: sø og lyseblå streg: vandløb.

Vurdering

Placeringen af den nye stald og foderanlæg vurderes som hensigtsmæssig i forhold til både eksisterende bygninger og i forhold til landskab, natur og kulturmiljø. Byggeriet udføres i tilknytning til og i samme stil som de eksisterende bygninger og visuelt vil stalden og foderanlæg falde naturligt ind i bygningsmassen.

Det vurderes, at de valgte placeringer i tilknytning til de eksisterende anlæg vil bevirke mindst mulige gener i forhold til landskabet og naboer.

3.4.3 Bilag IV arter

Bilag IV arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret fund af bilag IV arter inden for 1.000 m fra ejendommen. Nærmeste registrering er af løgfrø i et vandhul ca. 2,1 km nordvest for ejendommen.

Det kan ikke udelukkes, at der lever flere bilag IV arter i området, eks. arter af flagermus, markfirben, og spidssnudet frø, der er udbredte i Jylland.

I forbindelse med projektet vil der ikke ske ændringer i markdriften og der tages hensyn til beskyttede naturarealer, der grænser op til dyrkningsarealer. Der vil ikke blive fjernet gamle træer el. bygninger ifm. projektet, der kan være levested for flagermus eller nedlagt vandhuller der kan være ynglested for padder.

Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke vil forringe eller beskadige yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller andre beskyttede arter.

3.5 Ammoniakemission og -deposition

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne og staldtyperne i ansøgt drift, nudrift og inden for de sidste 8 år samt oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

3.5.1 Naturpunkter

Kategori 1-natur

Nærmeste kat 1. natur er et hedeareal, som er en del af Natura 2000 området nr. 253 Stensbæk Plantage og Heder, der ligger ca. 3,5 km nordøst for ejendommen. Hedearealet består af naturtyperne Tør hede (naturtype nr. 4030), Visse-indlandsklit (2310), Våd hede (4010) og Revlinge-indlandsklit.

Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug, så krav til totaldepositionen er på maks. 0,7 kg N/ha.

Totaldepositionen fra anlægget til naturområdet vil ligge på 0,1 kg N/ha. og krav i forhold til maksimal deposition på området er dermed overholdt.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2 naturtype er en hede, som også er en del af Stensbæk Plantage. Heden ligger ca. 3,5 km mod nordøst for ejendommen.

Totaldepositionen fra anlægget til naturområdet ligger på 0,1 kg N/ha.

Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha.

De nærmeste områder med kat. 3-natur er en mose ca. 425 m V for ejendommen samt ammoniakfølsom skov ca. 434 m øst for ejendommen.

Beregninger til de omkringliggende naturarealer viser, at merdepositionen ligger på ml 0,7-1 kg N/ha/år.

Da ammoniakdepositionen overholder afskæringskriterierne for kategori 1 og 2 natur og da merdepositionen til kategori 3 natur ikke overstiger 1 kg, så vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil få en negativ effekt på naturarealerne i området.

3.6 Lugtemission

Lugtemission forekommer fra produktionen i staldanlæggene og ved håndtering samt udbringning af husdyrgødning. Selve staldanlægget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

I Husdyrgodkendelse.dk er der beregnet hvilke afstande, der som minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper. Af figur 3 fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone samt geneafstanden til samme områder. Den ukorrigerede geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret for vindretning.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af størrelsen af produktionsarealet, typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Lugtgeneafstandene er beregnet ved fuld besætning i staldene

Som det fremgår af figur 3 er alle lugtgenekriterierne overholdt.

Nærmeste nabo er Skrøbvej 3, nærmeste samlet bebyggelse er Agertoften 16 som ligger i Spandet og nærmeste byzone er Arnum. Geneafstande samt den faktiske afstand fremgår af figur 3.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Skrøbvej 3	0	FMK	180,6	180,6	449,6	Ja
 Søndermarksvej 8	0	FMK	180,6	180,6	461,2	Ja
 Agertoften 16	0	NY	328,9	328,9	1281,2	Ja
 Højrup Ejerlav, Højrup	1	FMK	571	571	3512,8	Ja

Figur 3. Samlet resultat af lugtberegningen.

Ved nærmeste punkt i byzone er der kumulation med et husdyrbrug.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for samlet bebyggelse, byzone samt enkelt bolig er overholdt, idet den korrigerede geneafstand er kortere end afstanden mellem staldanlæg og til områdetyperne byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig jf. figur 3.

Lugtberegningerne viser, at geneafstandene overholdes, og det vurderes, at der ikke vil forekomme væsentlige lugtgener fra ejendommen.

Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne og at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener er begrænset og ikke ud over, hvad der kan forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

3.7 Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys, transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

3.7.1 Støj

Ventilation af staldanlæg kan være kilde til støj, hovedsageligt i sommerperioden, hvor ventilationsbehovet er størst. Derudover vil der forekomme støj fra snegle til fyldning af siloer. Disse kornsnegle vil være i drift ca. 55 timer årligt i høstperioden. Øvrige støjkilder er kørsel med landbrugsmaskiner, til- og frakørsel af foder, æg og dyr. Leverance af foder og dyr foregår så vidt mulig inden for normal arbejdstid på hverdage. Afhentning af æg foregår normalt ml. kl. 22-06. det er pakkeriet der fastsætter tidspunktet for afhentning af æg. Ventilationen er frekvensstyret og tilkoblet automatisk styringsenhed, der sikrer mod overventilation af staldene. Aflæsning og indblæsning af foder giver anledning til støj ca. 30 minutter, ca. 2 gange ugentlig.

Der vil ikke ske ændringer i tilkørselsforhold.

Der vil fortsat være indkørslerne længst mod øst på Østermarksvej og indkørslen på Søndermarksvej der anvendes.

Blanding af foder foregår indendørs.

Hovedparten af aktiviteterne på ejendommen vil forsat foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder), er der angivet grænserne for tilladelig støjbelastning, målt i skel ved nærmeste nabobeboelse. Der er ikke foretaget støjberegninger, da det vurderes, at der ikke er særlige støjkilder ud over hvad der kan forventes på en landbrugsejendom og det forventes at projektet vil kunne overholde støjkravene.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke forventes at blive et problem for de omkringboende som følge af afstanden til naboer samt projektets udformning. Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere de omkringboende.

3.7.2 Støv

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og ved trafik på grusveje til og fra husdyrbruget. Opbevaring af foder sker i lukkede siloer, og fodring sker indenfor i staldene. Halm og dybstrøelse håndteres ligeledes indenfor i staldene og i lukket gødningshus. Det vurderes, at driften, i betragtning af afstanden til naboer og transportvejenes placering, vil kunne foregå, uden at det medfører støvgener.

3.7.3 Lys

Der er installeret lysstyring i staldene, således lyset ikke er tændt unødigt. Der er desuden installeret lysdæmpning, således effektforbruget reduceres yderligere.

Staldene har lamper ved forrummets indgangsparti, samt større lysarmaturer ved porte, som kun anvendes ved ind- og udsætning af dyr. Der er ikke tændt lys i staldene om natten.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.

3.7.4 Skadedyr

Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler.

Fluer er normalt ikke noget problem i fjerkræstalde, da høns meget gerne spiser insekter, æg, larver og pupper og fluer når derfor sjældent at blive et problem. Der oplagres ikke dybstrøelse eller fast gødning udenfor på ejendommen, men opbevares indendørs i gødningshuse.

Der er serviceaftale med et autoriseret firma omk. bekæmpelse af rotter.

Der tilstræbes god renholdelse i og omkring stalde og der er begrænset oplag af foderstoffer udendørs. Spild af foder undgås så vidt muligt og affald fjernes løbende.

Det vurderes ud fra ovenstående tiltag, at bedriften ikke vil give anledning til væsentlige fluegener eller problemer med skadedyr.

3.7.5 Transporter

Transport tilknyttet husdyrbruget sker ad Østermarksvej og Søndermarksvej.

Tunge transporter sker typisk i tidsrummet 06.00-18.00 på hverdage. Afhentning af æg sker dog i nattetimerne.

Transporttype	Nudrift/år	Ansøgt drift/år
Levering af dyr	10	20
Æg og emballage	100	150
Selvdøde dyr	25	Uændret
Foder	50	100
Brændstof	8	Uændret
Husdyrgødning med lastbil	60	100
Husdyrgødning med traktor	40	0
Øvrige	2	3
I alt	287	406

Tabel 5: Det skønnede antal transporter

Transporter med husdyrgødning til biogasselskab sker med lastbil. Der afhentes husdyrgødning ca. 2 gange månedligt hele året.

Hovedparten af husdyrgødningen, som udbringes med traktortrukken vogn, på egne marker sker i løbet af foråret. En lille del kan afhængig af afgrødesammensætning udbringes i sensommer eller tidlig efterår.

Der er ingen naboer i umiddelbar nærhed af bedriften, der kan blive generet af støj fra til- og frakørsler til ejendommen.

Det er hovedsageligt antallet af transporter foder, æg og husdyrgødning, der vil stige ifm. udvidelsen. Samlet forventes antallet af transporter at stige fra ca. 287 til ca. 406 transporter, svarende til en stigning på ca. 41 % ift. det niveau der er i dag, se tabel 5.

Der er gode adgangsveje i forbindelse med transport til og fra ejendommen og det øgede antal transporter vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboer. Transporterne vil ikke adskille sig fra

Øvrige tunge transportere på landevejene. Som udgangspunkt sker der udelukkende de nødvendige transportere.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepærer, spraydåser, pesticidrester, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr.
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, gamle frønnede bildæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).

Al fast affald opbevares i en 400 liters container, og afhentes en gang hver anden uge.

Der leveres genbrugeligt affald til containerplads, bl.a. i form af pap, papir, jern og metal, olietromler og afdæknings plast.

Rengjorte dunke fra markkemikalier afleveres som fast affald.

Tomme medicinflasker fra veterinærmedicin afleveres til genbrugsplads som farligt affald.

Der leveres farligt affald til containerplads i form af bl.a. sparepærer, spildolie, spraydåser, pesticidrester, oliefiltre og batterier. Evt. asbestplader afleveres til deponi.

Medicinrester afleveres til apotek.

Døde dyr opbevares i lukket container indtil afhentning til DAKA. Døde dyr hentes efter behov – ca. to gange om ugen i sommerperioden og ca. en gang i ugen i vinterperioden. Beholder samles på Østermarksvej 15, hvor de afhentes af DAKA. De gamle høner sendes til Tyskland til slagting.

Følgende afleveres enten direkte til forbrænding på kraftvarmeværk eller på containerplads: nylonsnor fra halmballer, tomme fodersække, tomme pesticiddunke og dæk.

Der er tale om et IE-brug, men alligevel håndteres affald ud fra affaldshierarkiet:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Som udgangspunkt benyttes ikke mere foder end der er behov for og husdyrgødning anvendes til gødskning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes derfor, at affaldshierarkiet iagttages og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes affaldsregulativer.

Det vurderes ligeledes, at affald håndteres og opbevares, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

3.8.1 Spildevand

Staldene tørrengøres. Vaskevand fra serviceafsnit vil blive ledt til en lukket samletank.

Tagvandet fra eksisterende bygninger ledes fra forsinkelsesbassin til Sønderkær Bæk. Tagvandet fra den nye stald vil ikke blive opsamlet.

Der er ikke offentlig kloak på ejendomme. Stuehuset er tilkoblet septiktank med nedsvivning syd for huset. Septiktanken tømmes efter kommunens tømningsordning.

Sanitært spildevand fra den nye stald vil blive ledt til lukket samletank på 5 kbm og vil blive omfattet af 1 års tømningsordning. Se figur 4.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis, og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Figur 4 Afløbsplan

3.8.2 Olie- og kemikalier

Ejendommen er beliggende i et område med drikkevandsinteresser, men udenfor nitratfølsomt indvindingsopland.

Kemikalier opbevares i aflåst kemikalierum i det ene maskinhus. Påfyldning og rengøring af marksprøjte foregår i marken.

Påfyldning af diesel sker indendørs i maskinhuse jf. figur 4. Opbevaring sker i to ståltanke på henholdsvis 4.000 l og 1.800 l. Tankene er placeret på fast gulv uden afløb, så det er muligt at opsamle evt. spild. Tankene er fra henholdsvis 2011 og 2018.

Der opbevares ikke spildolie på ejendommen.

Da sprøjtemidler og olietanke er placeret, så evt. spild vil kunne opsamles er der ingen risiko for afstrømning til jord og grundvand. Det vurderes derved, at opbevaring af olie og kemikalier sker på en miljømæssig forsvarlig måde.

Figur 5 Ejendommens indretning

3.8.3 Vand- og energiforbrug

Forsyning af vand sker fra Spandet Vandværk. Hovedparten af vandforbruget går til drikkevand til dyrene. Herudover er der et mindre forbrug af vand til vask af pakkerum. Den primære kilde til vandspild er utætte vandnipler. Disse efterses regelmæssigt, således vandspild minimeres.

Vandforbruget af drikkevand følges løbende.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Rengøring af stalde sker en gang årligt i forbindelse med holdskifte, hvor der anvendes tørrengøring.

Type	Nudrift	Ansøgt drift
El	22.000 kWh	35.000 kWh
Olie (diesel)	25.000 l	Uændret
Vandforbrug	5.800 kbm	9.000 l

Tabel 6 Skønnet vand- og energiforbrug

Der anvendes hovedsageligt energi til ventilation, foderblander, lys, gødningsbånd og kølerum til æg. Dette vil være uændret.

Som følge af, at der kommer et lidt større produktionsareal i ansøgt drift vil energiforbruget til ventilation mv. stige forholdsmæssigt.

Al ventilation er styret automatisk ud fra registreringer af temperatur og luftfugtighed, som sikrer at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene samt ift. energiforbruget. Ventilationssystemet rengøres ved hvert holdskifte, hvilket reducerer modstanden, så der opnås et lavere energiforbrug.

Der anvendes energieffektiv belysning i staldene.

Ud fra ovenstående tiltag vurderes det, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes også, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT.

3.8.4 Foder

Der modtages foder ca. 2 gange ugentlig, og foder opbevares nu i 10 siloer på hhv. 5 x 70 m³ 3 x 50 m³. og 2 x 15 m³.

Der ansøges om at opføre tre kornsiloer på hver 1.400 kbm.

Det er på sigt planen at erstatte de nuværende 5 x 70 siloer ved vejen med de ansøgte siloer. De øvrige siloer flyttes om til de nye siloer, så der fremadrettet ikke vil stå siloer ude ved vejen. Der ansøges om og etablering af foderblandingscentral.

Der er et kornforbrug i produktionen på ca. 3.000 tons årligt.

Der anvendes fasefodring hvor dyrenes udvikling og behov tilgodeses ved tilpasninger i fodret undervejs i produktionscyklussens. Dette sikrer, at dyrene tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet. Foderet er tilsat fytase og foderforbruget datalogges.

Det vurderes ud fra gældende regler samt de tiltag som praktiseres mht. opbevaring og håndtering af foder er med til at sikre, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af miljøet og omgivelserne.

3.9 BAT-Ammoniakemission

For æglæggende høns er der kun en godkendt teknologi til reduktion af ammoniakemissionen fra stalde. Teknologien er hyppig udmugning, hvor henholdsvis to og tre ugentlige udmugninger kan reducere ammoniakemissionen med 30/36 %. I de to eksisterende stalde er der tre ugentlige udmugninger og det vil der også være i den nye stald, så ammoniakemissionen reduceres med 36 % fra hver stald.

I hudsyrgodkendelse.dk er BAT niveauet beregnet til 14.975 kg N/år og den faktiske emission er beregnet til 12.005 kg N/år. BAT-niveauet er dermed overholdt og reduceret med yderligere 2.970 kg N/år.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	12567	2408	14975
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	9597	2408	12005
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	2970
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 7 BAT-beregning

BAT-beregningen er baseret på følgende forudsætning om eksisterende og renoverede staldafsnit.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
Hus 1	Høner, konsumæg; Fler-etagesystem ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
nyt hus	Høner, konsumæg; Fler-etagesystem ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
Hus 2	Høner, konsumæg; Fler-etagesystem ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse

Tabel 8 Forudsætning for BAT-beregning.

BAT-niveauet er lovbestemt og sikrer at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Da BAT-niveauet overholdes, vurderes det at der sker tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

3.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund

Da stalde og gødningslagre er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

Der opføres nye bygninger i forbindelse med projektet. Der er ikke behov for større terrænregulering i forbindelse med byggeriet. Terrænet falder ca. 1 m i byggefeltet og den mængde jord der graves af i den ene ende bruges til opfyld i den anden ende, så bortskaffelse af større mængder jord undgås derfor.

Dyrkning af arealer herunder jordbehandling mm. varetages igennem de generelle regler. Der henvises til beskrivelsen af vandbesparende tiltag under afsnit 3.8.3 om bedste tilgængelige teknik.

Affald og reststoffer opbevares, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand.

Samlet vurderes det, at produktionen sker på forsvarlig vis, hvor risikoen for forurening af jord og grundvand er minimal.

3.12 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Risikoen ved fugleinfluenza eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget på Østermarksvej 4 eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

3.13 Alternative løsninger

I forbindelse med placering af den nye stald og nye siloer er der afsøgt flere mulige placeringer.

En placering på Østermarksvej 15 er fravalgt, da depositionskrav til nærliggende ammoniakfølsom skov ikke vil kunne overholdes og en placering på Skråbvej 4 er fravalgt pga. dårlige tilkørselsforhold.

Ud fra såvel miljømæssige som driftsmæssige hensyn vurderes den ansøgte placering at være den mest hensigtsmæssige, både ift. natur, landskab og de nærmeste naboer. En placering på Østermarksvej 4 vil give en mere samlet drift ift. foder mv.

3.14 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet i de foregående afsnit.

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplyste faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

3.15 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes ikke at være risici for større ulykker eller katastrofer på husdyrbruget, da der ikke håndteres eller opbevares flydende husdyrgødning. Opbevaring af kemikalier og olie sker forsvarligt. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan spild af olie el. kemikalier skal håndteres. Beredskabsplanen vil blive opdateret ifm. den nye staldbygning.

I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand mv.

3.16 Oplysninger om konsulenten

Lene Egtved Andersen, Miljøkonsulent, Spiras, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding.

4. Oplysninger om husdyrbruget

Husdyrbruget er et IE-brug da der er mere end 40.000 hønepladser.

4.1 BAT: Råvarer, energi, vand og management

4.1.1 BAT-Råvarer

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for. Der fasefodres i alle stalde.

4.1.2 BAT-Energi

Se beskrivelse i afsnit 3.8.3

4.1.3 BAT-Vand

Se beskrivelse i afsnit 3.8.3

4.1.4 Management

Miljøstyrelsen har valgt, at der ikke skal fastsættes generelle vejledende normer for godt management.

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder.

På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

- Personale bliver oplært i pasning af fjerkræ.
- Dyrene tilses dagligt ifølge reglerne om beskyttelse af æglæggende høner. Ejer eller uddannet personale fører dagligt kontrol med foder, vand, klima, dødelighed og ægproduktion.
- Der er automatisk styring af foder, vand, varme og ventilation. Data fra produktionen kan logges automatisk i produktionsperioden og kan lagres elektronisk.
- Anlæggets drift kontrolleres ugentligt.
- Der føres journal over foderforbrug, energi- og vandforbrug
- Anlæg og bygninger vedligeholdes løbende.
- Der benyttes en staldtavle og logbog i tilknytning til produktionen. Dagligt føres logbog over produktionsresultater, antal æg, vand- og foderforbrug.
- I logbog noteres uregelmæssigheder i forhold til driften; fx strømsvigt, kølerumssvigt mm
- Bedriften anvender et HACCP egenkontrolprogram specielt tilrettet konsumægsproduktion.
- Der bliver årligt udarbejdet gødnings- og sædskifteplaner/regnskaber.

Det vurderes, at der ift. management er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknologi.

5. Konklusion

Ud fra de forhold der ligger til grund for beregningerne samt indretning og drift af ejendommen, vurderes det, at projektet kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.